

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA PTUJ

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: »DOM OP«, PTUJ, Prečernova ulica, soba 19. CEK. RACUN: NARODNA BANKA PTUJ 643-90603-3 TELEFON: 143 in 168 — POSTNI PREDAL: PTUJ

Leto II. — Štev. 27

Izhaja tedensko

Ptuj, 7. oktobra 1949

Mesečna naročnina din 14.—

Cenz din 3.—

Ob zaključku manevrov Jugoslovanske armade je govoril okrog 600 oficirjem in generalom maršal Tito

Na slovesnem kosilu, prirejenem po mimohodu čet, ki so sodelovale pri manevrih, je imel vrhovni poveljnik Jugoslovanske armade maršal Josip Broz-Tito pred okrog 600 general, oficirji in drugimi gosti govor.

Uvodoma je izrazil svoje zadovoljstvo ob lepo uspelem manevru enot Jugoslovanske armade. V nadaljevanju svojega govora se je dotaknil protirevolucionarne gonje Informbiroja in med drugim dejal:

»V svoji državi gradimo socializem, pa so nas za tej poti začeli ovirati. V sedanji dobi pa, ko nam je uspelo, da smo prešli prvo polovico našega petletnega plana, se je pokazalo, da metode, ki so jih uporabili proti nam, gospodarska blokada itd. niso uspeli. Tedaj so začeli s še večjim pritiskom in še hujšimi metodami. In do česa je prišlo? Zadnje dejanje se je odigralo te dni v Budimpešti. Na to se bom, tovariši, vrnil pozneje. Sedaj pa bi hotel samo poudariti, da mala država, posebno če je socialistična, ni dolžna molčati, če jo kdo klofuta. (Vsi navzoči so vstali in odobravalni ter ploskali tovarišu Titu, vzklikajoč ogorčeno: »Ne bomo molčali! Bomo se za pravico in resnico!«) Ničče nima pravice, pa naj bi bil to kdor koli, ogrožati malega naroda, ki ne dovoljuje, da bi ga brez poverda obrekovali in blatili. Ki je tako strašno krvavel in toliko dal v nedavni vojni proti fašističnim osvajalcem. Ničče ne sme, pa naj bi bil kdor koli, z vojni groziti tak državi samo zato, ker narod te države nečesto molče prenašati vsakovrstnih žalitev in obkrovanj, temveč se branijo pred tem z resničnimi dejstvi.

Tovariši oficirji in generali, mar ima kdo moralno pravico nes blati, obrekovati in obsipati z najbolj nizkotnimi klevetami ter zahtevati, da moramo na to molčati? (Enodušen odgovor: »Nimalo!«) Razumljivo je, da nima, in zato postavljamo stvar tako: Mj imamo pravico, da se povemo o neresničnih besedah, da so neresnica, za laž, da je laž. (Tako je!) Če bomo branili in varovali resnico, bomo lahko mirno gledali v bodočnost, pa kar koli se dogaja in se bo zgodilo. Vedite pa, tovariši, da je poštenije za pravico in resnico tudi umreti v borbi, kakor pa da bi se svobodno ljudstvo pustilo pohoditi, da bi suženjsko upognilo hrbet in gledalo, kako brez odpora uničujejo velika načela marksizma-leninizma. (Odobranje in vzklikanje tovarišu Titu in Partiji.)

Zdaj vam bom povedal nekaj o teh odnosih med našo državo in Sovjetsko zvezo ter državam ljudske demokracije. Ko je prišel prvi napad na našo državo s prvim pismom CK VKP(b) našemu Centralnemu komiteju, nikarto mislili, da smo lahkega srca šli mimo tega in kratko rekli: »Ne bomo vas poslušali.« Ne, tovariši, mi smo se globoko zamislili nad tem pismom in prestrašili smo se zaradi njegove neresnične vsebine. Po našem odgovoru, za katerega mislim, da ste tudi vi menja, da je bilo pravilno sestavljen (»Strinjamo se«), pa je prišlo drugo, še hujše pismo. Še bolj nas je utrdilo v prepričanju, da gre tu za mnogo hujše stvari, kakor so tiste, ki jih prav za prav v pismu navajajo. Tretje pismo je bilo že dovolj jasen dokaz, da namen tistih, ki nas tako nepravilno kritizirajo, ni bilo tisto, kar je v pismu, temveč da jim je to služilo kot sredstvo za doseg drugega smotra — da bi spravili našo državo v podrejen položaj, da bi ustvarili iz naše države sebi podrejeno pokrajino. Tega pa mi, tovariši, nismo mogli dovoliti. (Dolgotrajno pritrdjevanje in vzklikanje CK KPJ in tovarišu Titu.) Danes vam bom povedal vse iskreno, kot da se izpovedujem, kaj in kako smo govorili in postavljali stvari. Tovariši Stalinu, Molotovu, in drugim sovjetskimi vodilnim

njihovo roko, da nas ne bi klofotali. Nismo hoteli, da bi se stvar zaostri, ker smo mislili, da bo kdo nekdo vendar imel toliko pameti in bodo sprevideli, da so stopili na napačno pot. Toda njim je moč zameglila oči. Zato, ker imajo to velikansko moč, so si dovolili to, česar bi si socialistična država nikoli ne smela dovoliti. Po komunistični morali pojem moči nima nobene pravice odločati v odnosih med socialističnimi državami. Komunistična morala je tista, ki odloča, kakšno mora biti ravnanje. Izdali so načela marksizma-leninizma in stopili na drugo pot. Mar smo mogli molčati na vse to? Odkrito povem, da nismo smeli molčati. Niti jaz niti vsi mi ne bi bili komunisti, ne bi bili revolucionarji, če bi bili zaplaval s tokom in sklonili glavo samo, da bi laže živeli, kajti v nadaljnjem revolucionarnem razvoju bi prišlo v tem primeru do strašne tragedije: Ustali bi se pojmovanje o odnosih med socialističnimi državami, ki nima ničesar skupnega s socialistično moralo. (Dolgotrajno odobravanje in ploskanje.)

Tovariši Zdravi možgani, posebno pa tisti, ki znajo marksistično misliti, lahko razumejo in vidijo, da je to, kar so vrgli v svet, neverjetna neumnost. Saj vemo, kaj je fašizem, tudi sami so dali formulacije fašizma. Ta ima svoje materialno in ideološko podlago. Nemški in italijanski fašizem je bil ideološki temelj veka kapitalizma, ki so izrabljali narode teh držav. Hitler in Mussolini pa sta bila njegova ekspanzija. Kje pa je pri nas fašizem? Mi smo ga likvidirali. (Smeh in pritrdjevanje.) Kaj je torej od te nove izmišljotine ostalo? Samo neumno govoričenje. Fašizem je imel dalje svojo imperialistično osvajaško ideologijo. Fašizem je pomenil: »Samo jaz in nihče več razen mene.« Fašizem je pomenil razjem. Ko bi na tem nekoliko pobrskali in preanalizirali, bi videli, na koga bi se to obeležje fašizma lahko nanašalo, toda to v nobenem primeru ne bi bili mi (Pritrdjevanje) Dale si ne mislimo prisvajati nobenih držav. Mi vzgajamo sebe in vse naše ljudstvo v duhu ljubavi do narodov vsoga sveta.

Čestno kulturo in pridobitve drugih narodov. Priznavamo v polni meri to, kar so dosegli drugi narodi v kulturi, znanosti in tehniki. Kolikor so njihove pridobitve večje, toliko bolj jih cenimo in jim ne zavidamo. Kaj tedaj ostane od vsega tega o fašizmu? Ostane samo neumno govoričenje, neodgovorno razmetavanje besedi, kot je bilo neodgovorno od prvega pisma naprej in prebrucano na to da bi nepoučene ljudi prepričali, da je neresnica resnica. Nas, tovariši oficirji in generali, bodo imenovali fašiste, nas, ki smo zares dali vse za uničenje fašizma? (Dolgotrajni močni protesti.) Na temelju česa, tovariši? Ali smo mi pustili oblast v rokah kapitalistov? Nismo, razstali smo jih. Pri nas ima delavski razred oblast v rokah in mi nečemo ničesar tujega, temveč bomo samo bogastva naše države izkoristili v prvi vrsti po naših narodih. Hočemo graditi lepšo socialistično bodočnost naših narodov. (Pritrdjevanje.) Za njih pa je to fašizem, za njih je to nacionalizem in ne vem, kaj še vse. (Enodušni protesti.)

Toda to ni vse. V zadnjem času so nas začeli, ne več tako kot prej posamezno, pač pa kolektivno nazivati vohune, ubitje zato, ker smo enodušni, ker nas je veliko? (Smeh in pritrdjevanje.) Za njih, tovariši, so vsi naši španjski borci vohuni in sicer kolektivno! (Protesti.) Jutri bo za njih kolektivno celotna naša armada, poltirnštem pa vse naše ljudstvo. Ne vem samo, za koga in za koga bomo vohuni. (Smeh.)

Tu se je nekaj izrodilo, tovariši! Nekaj se je tako popačilo, da je postalo za naše pojme naravnost nerazumljivo. Od kod in zakaj vse to? Mar zares mislijo, da bodo ljudje verjeli, kar oni pripovedujejo? Ne verjamem, da kaj takega mislijo. Toda oni v silo hitro kujejo železo, da bi vsaj nekoga prepričali, da bi nas osamili od drugih narodov, da bi svoja sovražna dejanja po svoje pojasnili pred narodi Sovjetske zveze in ljudskih demokracij, pred delavskim razredom na svetu. Toda napredni svet vendar zve, kaj je resnica. Mi pa se bomo neustrahovano in nenehno borili in dokazovali, da je resnica — resnica in da je laž — laž, in ne bomo nikomur dovolili, da bi nas blatili, pa naj bo to kdor koli. (Dolgotrajno pritrdjevanje in vzklikanje Partiji in Titu.)

Upali so, da se bomo mi pred Zdrženimi narodi stisnili v klop in molčali, ko bodo oni neovirano udarjali z bičem, kuntu in klofutami po nas. Toda, zakaj bi molčali? (»Nočemo, nočemo!«) Nismo govorili zaradi zahodnih reakcionarjev, ker tudi oni niso boljši, temveč zaradi tega, ker je to edino pravilno. Dožni smo povedati, da govorimo, delajo pa drugo proti nam. (Odobranje in ploskanje.) Pravico imamo, da branimo svojo državo in ne smemo dovoliti, da bi naše ljudstvo osamili, da bi potem zapadlo v še večje težave. In tega ne bomo dovolili. (Dolgotrajno pritrdjevanje.) Tudi v bodoče bomo tako načelno nastopali na vseh mednarodnih sestankih in forumih. Če bo imela Sovjetska zveza neke pravice, bomo z njo, če ne bo imela prav in bo njen nastop dvoličnost, bomo povedali, da je tako in ne drugače. (Enodušno močno pritrdjevanje.) Povem vam, tovariši oficirji in generali, če jih sami ne moremo prisiliti, da bi spoštovali najosnovnejše pojme morale, potem moramo povedati in dokazati pred vsem svetom, da drugače ravnajo, kot govorijo. Glejte, v tem je bistvo naše borbe. Borili se moramo za vsakega naprednega človeka na svetu, da ne bo verjel, da smo mi izdajalci delavskega razreda in marksizma-leninizma. Ves napredni svet mora spoznati našo velikansko, herojsko borbo za zmago resnice in pravice na svetu. Zato, tovariši in tovarišice je vredno živeti, vredno pa tudi umreti, če je treba. (Vsi generali in oficirji ter drugi gosti so vstali in močno pritrdjevali ter dolgo vzklikali: »Partija — Tito! Heroj Tito! Resnica bo zmagala!«)

Tovariši oficirji in generali! Vrnimo se sedaj na budimpeštanski proces, ki je najbolj monstruozna stvar, kakršna se redko zgodi v zgodovini in se morda doslej še ni zgodila. Bili so podobni procesi, bili so podobni načini podtikarjenja, toda tako smolnih in neumnih, kot je bil ta, ni bilo. Kajti to, kar so napravili, je tako neumno montirano, da kaj podobnega ni bilo v zgodovini. Zakaj pa je bil potreben ZSSR, Raiku in drugi družini ta proces? Zakaj niso, recimo, tega ali podobnega procesa organizirali v ZSSR? To bi bilo prav lahko storili bodisi pri sebi bodisi v kateri drugi državi na Vzhodu in odgovori bi bili isti, to je samohotjevanje. Toda ne, napravili so to neuprjavno na Madžarskem. Zakaj? Prvič, zaradi tega, ker so tam na vodstvu najbolj prodane duše, največji pokvarjenci, drugi pa zaradi tega, ker je ljudstvo na Madžarskem zelo nerazpoloženo nasproti ZSSR, in treba je bilo na kak način obrniti to nerazpoloženo proti Jugoslaviji in jo pokazati kot veliko nevarnost za neodvisnost Madžarske. Zanimivo je dalje predvsem to, kako se je Brankov, ki je tudi eden izmed obtoženih, že takoj v začetku izjavil za pisma, ki so bila poslana našemu Centralnemu komiteju.

Znano je, da je Brankov naveden tolov in defraudant. O tem smo že prej pisali. Kako pa je to sedaj, da se ta malopridnež, ki je mislil, da nosi zastavo vseh teh njemu podobnih, na katere se opirajo v gonji proti naši državi, znajde na zatožni klopi v takšni vlogi? Zakaj nadalje mislim, da ni treba nikogar prepričevati, da smo imeli najmanj posla prav z Raikom. Največ posla smo imeli z Rakosičem, Farkasom in družini. Raik pa je molčal kot orob. Niso prišli samo enkrat k nam. Bili smo jim vzor. Kako so tedaj govorili? Govorili so, da so bili v Romuniji zato, da bi videli kako se ne sme delati, k nam pa so prišli, da bi videli, kako je treba delati itd. Tako so dobesedno povedali na zadnjem sestanku, ki so se ga udeležili člani njihovega Poltirnštema. Romunska ljudska fronta in sindikati niso bili zanje dobri, tukaj pa je vse izvrstno — so govorili. Ze takrat so prišli z edino namero: hoteli so nas prevariti in od nas izposlovati, da bi se odnovedali reparacijam ter so odkrito zahtevali, naj jim jih črtamo. »Zakaj?« sem vprašal. Farkas je pojasnil, da jih moramo črtati zato, ker morajo ustvariti armado. Jaz pa sem odgovoril: »Veste kaj, tovariši, vi kar mirno delajte in se lahko mirno razvijate, nam pa dajte re-

paracije, kajti naša država je v resnici mnogo pretrpela zaradi Horthyjevih čet. Mi potrebujemo reparacije, da bi tudi mi do neke mere nadomestili velikansko škodo, razen tega pa, ko bomo mi dobru oboroženi, tedaj se tudi vam ni treba bati.« (Pritrdjevanje.) Takega odgovora se res niso razveselili in jaz sem jim pojasnil: »Ali veste, tovariši, koliko mi trpimo in kako se naše ljudstvo še vedno trudi? Pomislite na to, kakšno škodo so nam napravili vaši fašisti, zato nam vi pomagajte. Dobro, ne imejte teh reparacij za reparacije, temveč za pomoč, vendar se jih ne moremo v nobenem primeru odreči, ker je to naša življenjska potreba.« Tedaj so prišli k nam zato, da bi nas podlo ogojčevali ter dobili od nas formalno potrdilo, da se jim odrekamo. Ze tedaj so nosili kamen v roki, ki so ga nameravali vrci na nas. Toda mi se nismo odrekli reparacijam, oni pa so med drugim, le mesec dni za tem, izdali proti nam tisto nesramno resolucijo, v kateri so nas imenovali »trockiste«, in navedli druge izmišljotine. Tako so stviri potekale. (Ogorčeni dolgotrajni protesti.)

V skladu z našo socialistično graditvijo in splošnim tekmovalnim poletom delovnih množic je nujno potrebno razvijati tekmovanje tudi v naših ustanovah, pri čemer je treba upoštevati njihove posebnosti.

Iz nalog ZSJ.